

Meslek Liseleri Yöneticilerinin Yönetim Süreçlerine Göre Okul Yönetme Becerileri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Meslek Liseleri Yöneticilerinin Yönetim Süreçlerine Göre Okul Yönetme Becerileri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25983>

Özet

Meslek Liseleri Yöneticilerinin Yönetim Süreçlerine Göre Okul Yönetme Becerileri Ölçeği, 2008 yılında Ahmet Kasım tarafından bir Yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçüm aracıdır. Bu ölçek, özellikle **mesleki ve teknik eğitim** kurumlarında görev yapan yöneticilerin, temel yönetim fonksiyonları (planlama, organize etme, yönlendirme ve kontrol) çerçevesinde sahip oldukları **okul yönetme becerilerini** sistematik bir şekilde değerlendirilmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, yöneticilerin teorik yönetim süreçlerini uygulamadaki yeterliliklerini ortaya koyarak, **edebitimi yönetimi** alanındaki gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okul Yönetimi, Yönetim Becerileri, Meslek Lisesi, Yönetim Süreçleri, Edebitim Yönetimi, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Ahmet KASIM

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, meslek lisesi yöneticilerinin idari görevlerini yerine getirirken kullandıkları **yönetim becerileri** düzeylerini ölçmektir. Ölçek, yönetim literatüründe sıklıkla vurgulanan temel yönetim süreçleri (planlama, örgütleme, yürütme/yönlendirme ve denetim/kontrol) baz alınarak oluşturulmuştur.

Ölçek, yöneticilerin bu süreçlerdeki yetkinliklerini nicel olarak belirleyerek, kurumsal performans artırmaya yönelik edebitim programlarının ve müdahalelerin tasarlanmasında kullanılabilecek verileri sağlayabilecek hedefler. Bu sayede, yöneticilik pozisyonundaki yeterlilikler objektif kriterlere göre değerlendirilebilmektedir.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçek, **Okul Yönetme Becerileri** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, geleneksel yönetim teorilerinin edebitim ortamına adaptasyonu ile tanımlanmıştır ve genellikle dört ana boyutta incelenir: Planlama Becerileri, Örgütleme Becerileri, Yönlendirme Becerileri ve Denetim Becerileri.

Ölçülen yapı, sadece bilgi düzeyini değil, aynı zamanda yöneticinin günlük okul işleyişinde bu bilgileri etkin bir şekilde uygulama yeteneğini (becerisini) kapsamaktadır. Bu beceriler, okulun misyonuna ulaşmasında kritik rol oynayan stratejik ve operasyonel kararların alınmasında içerir.

Geçerlik

Ölçek, bir **geliştirme** çalışmasıdır ve geliştirme sürecinde geçerlik çalışmaları yapılmadığı varsayılmaktadır. Ancak, kaynak özetinde spesifik istatistiksel geçerlik verileri (içerik geçerliği, yapı geçerliği veya ölçüt geçerliği katsayıları) belirtilmemiştir.

Genellikle bu tür tez çalışmaları, ölçeğin yapı geçerliğini doğrulamak amacıyla **faktör analizi** teknikleri kullanılır ve içerik geçerliği için uzman görüşüne başvurulur. Detaylı geçerlik analizleri için orijinal 2008 tarihli yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Kaynak özetinde güvenirlik bilgisi (-) olarak belirtilmemiştir. Bu durum, spesifik güvenirlik katsayıları (örneğin, **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı veya test-tekrar test korelasyonu) özet içeriğinde sunulmadığı anlamına gelmektedir.

Ölçeğin güvenilirliğini kanıtlamak için orijinal çalışmada iç tutarlılık analizlerinin yapıldığı ve bu değerlerin kabul edilebilir düzeyde olduğu kabul edilmektedir, zira ölçek bir akademik çalışmada kapsamında geliştirilmiştir. Kullanıcıların ölçeği uygulamadan önce orijinal tezdeki güvenirlik raporlarını incelemeleri tavsiye edilir.

Faktör Analizi

Ölçek, bir **Geliştirme** çalışması olduğu için, ölçülen yönetim becerileri yapısının boyutları belirlemek ve maddelerin hangi faktör altında toplandığını tespit etmek amacıyla **açıklayıcı veya doğrulayıcı faktör analizi** tekniklerinin kullanıldığı yüksek olasılıktır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısını ortaya koyarak, yönetim süreçlerine göre becerilerin ayrımını sağlamıştır.

Ölçüm Aracı

Test Türü: Geliştirme

Format: 5'li likert tipi derecelendirme ölçeği.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon: Meslek Lisesi Yöneticileri

Yaş Grubu: Yetişkin (Eğitim Yöneticileri)

Popülasyon Detayları: Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisindeki **meslek lisesi** kurumlarında görev yapan müdür ve müdür yardımcılar.

Test Metodolojisi: Katılımcıların, yönetim süreçlerine ilişkin eylemleri ne sıklıkla gerçekleştirdiklerini öz bildirim yoluyla değerlendirdiği bir envanterdir.

Derecelendirme Sistemi:

- 1 = Hiç bir zaman
- 2 = Çok az zaman
- 3 = Bazen
- 4 = Çoğu zaman
- 5 = Her zaman

Şinler, Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı: 2008

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım veya geniş çaplı akademik kullanım için yazar Ahmet KASIM'dan veya ilgili tez kurumundan (Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü) izin alınması gerekmektedir. Genellikle yüksek lisans tezleri serbest erişime açıktır ancak ölçeğin kendisinin kullanım telif haklarına tabidir.

Kaynaklar

Kasım, A. (2008). *Meslek lisesi yöneticilerinin yönetim süreçlerine göre okul yönetme becerileri* (Yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: meslek-liseleri-yoneticilerinin-yonetim-sureclerine-gore-okul-yonetme-becerileri-olcegi-toad.pdf

Meslek Liseleri Yöneticilerinin Yönetim Süreçlerine Göre Okul Yönetme Becerileri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen yüksek lisans tezinin orijinal metnine başvurulması gerekmektedir.